Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

circa cõſanguinitatem: cum vſq; ad quartũ gradum reſtricta ſit copula coniugalis. ĩ. de conſanguinitate ⁊ affinitate. non debet.

a ¶ Et infideles. xxvi. di. deinde opponit: ⁊. xxviij. q. i. ꝑ totũ: ſed apud infideles non eſt ratum quin poſſit ſeparari altero veniente ad fidem catholicam in ĩfidelitate reliquo remanente. ĩ. de diuoꝛ. quãto. ⁊. c. gaudemus.

b ¶ Equitate. quã iudex ꝓoculis ſemp debet habere. ff. ð eo quod certo lo. ꝙ ſi epheſi in fi. Et ita videtur ex eo qð dicit: ĩ qbus ius non inuenitur expreſſuz ꝓcedas equitate ⁊c̃. qð ius ſemp ſit preferendum eqtati: arg. ꝯ. C. de iudi. placuit: ſed potes intelligere illud de equitate ſcripta: que dꝫ ꝓ̃ferri rigori iuris. hic de equitate nõ ſcripta q̃ tunc ſolum ſeruanda eſt cum ius deficit. hoc ṽbuz ſumptũ fuit de lege illa. ff. de aqua plu. ar. in ſũma. §. idem var⁹ in fi. ſic dr̃ de cõſuetudine que ſeruatur: cum deficit lex. i. diſt. cõſuetudo: ⁊ vbi ius ſcriptum nõ eſt: de ſimilibus ad ſimilia eſt ꝓcedendum. ff. de legi. non poſſunt: ⁊. ĩ. de re iudi. in cauſis ⁊. ĩ. de ſta. reg. ſup quodaꝫ in fi. ⁊. c. recolentes: ⁊. ſ̃. de reſcrip. ĩter ceteras: ⁊. ſ̃. de tranſla. inter corporalia.

c ¶ In humanioꝛem. qꝛ ſemp debemus pronioꝛes eſſe ad abſoluẽdum q̃ꝫ ad cõdẽnandum. ff. de ac. ⁊ ob. arrian⁹. ⁊. ff. de pe. reſpiciẽdum: ⁊. ĩ. de ꝓba. ex litteris: ⁊. xxv. q. vi. tꝑa plenitudinis: ⁊ promptioꝛes ad miſericoꝛdiam q̃ꝫ ad rigoꝛem: qꝛ melius eſt preſtare cauſas pro miſericoꝛdia: q̃ꝫ ꝓ̃tendere inclementiam. lxxxvi. di. non ſatis ad fi. poſt me. colũ. meli⁹ eſt ꝓ veritate pati ſuppliciuꝫ: q̃ꝫ pro adulatione beneficiũ. xi. q. iij. nemo peritoꝛum. ⁊ ſñia q̃ miſericoꝛdiam vetat fugienda eſt. l. diſt. ponderet: ⁊. xxvi. q. vltima alligãt. vbi dicit ꝙ ſi dominus ẽ larg⁹ diſpẽſatoꝛ eius famulus non dꝫ eſſe tenax. ⁊. ix. di. ſana. ⁊. i. q. vij. c. exigunt.

apud fideles et infideles[a] exiſtat: a ſeueritate canonica circa illud recedere non licebit. ¶ In his vero ſuper quibus ius non inuenitur expreſſum: procedas equitate[b] ſeruata ſemper in humaniorem[c] partez declinando: ſecundum ꝙ ꝑſonas et cauſas[d] loca et tempora poſtulare videris.

Rubrica De poſtulando.

Ex concilio lateranẽ.

¶ Clericus in ſacris vel minoribus beneficiatus in ſeculari foro poſtulare non debet niſi pro ſe uel ſua eccleſia vel miſerabilibus perſonis.

Clerici in ſubdiaconatu et ſupra: in ordib⁹ quoq; minorib⁹ ſi ſtipendiis[e] eccleſiaſticis ſuſtententur: coram ſeculari iudice aduocati in negociis ſecularibus[f] fieri non preſumant. ¶ Niſi propriam cauſam vel eccleſie ſue fuerint proſecuti: aut pro miſerabilibus forte perſonis que proprias cauſas adminiſtrare nõ poſſunt.

Innocentius. iii. compoſtel. archiepiſcopo.

¶ Canonici regulares poſtulare non poſſunt ſicut monachi niſi ꝓ vtilitate eccleſie vel ſui monaſterii et precepto abbatis.

d ¶ Cauſas. in omnibus penis ĩferendis conſiderant̃ iſta quattuoꝛ principaliter ꝑſona primo cõſideranda eſt: que ſit: qꝛ aliter procedit̃ cum maioꝛibus q̃ꝫ cũ minoꝛibus. ſ̃. de of. dele. ſane: ⁊. c. paſtoꝛalis: ⁊. xlv. di. cum beatus. ⁊. xxiiij. q. i. qui ꝯ pacem: ⁊. ĩ. de ſimo. ꝑ tuas. cã etiam conſiderãda eſt. ĩ. de vo. ⁊ vo. re. magne in fi. ⁊. ĩ. de accu. cum dilectus: ⁊. xxiij. q. vlt. occidit: ⁊. ff. de fur. verum: ⁊. xvi. q. vi. c. i. in fi. ⁊ op. arg. vi. di. teſtm̃. Et locus conſideratur in iudiciis. ar. ſ̃. de reſcrip. nõnulli: qꝛ cõſuetudo loci attendi dꝫ. iiij. diſt. erit aũt lex. ⁊. xxxi. diſt. ante triennium: ⁊. c. aliter: ⁊. ĩ. de cle. coniug. cum olim: ⁊ tꝑs ẽt conſideratur: qꝛ eſt tꝑs tacendi: ⁊ tꝑs loquendi. xxxvi. di. §. ecce. in quo ſtatu ſit princeps loci: vt hic dicit: prout ſtatus ĩperij ⁊c̃. qꝛ in turbatione regni rigoꝛ iuris ſeruari non põt: ⁊ ꝑꝑ nouitatem gentis tꝑs conſideratur: vt. xxxv. q. iij. qð ſcripti: ⁊. ĩ. de pe. ⁊ re. deus q eccleſiaꝫ. propter nouitatem fidei multa ibi intenduntur ⁊ hoc totuꝫ habes. xxix. di. ſciendum. ĩ. de homi. ſicut dignum. i. reſponſo. vbi iſta quattuoꝛ conſiderantur ⁊ quedam alia.

Rubrica de poſtulãdo. Si vocati ad iudicia non paciſcuntur neq; tranſigunt ſolent ſibi querere aduocatos ⁊ procuratoꝛes ideo poſt duas rubricas precedentes ſubijcitur iſta ⁊ ſequentes que premittit ante tractatuꝫ de iudiciis: qꝛ hec ſunt preparatoꝛia iudicioꝛum. Quid autem ſit poſtulare habes tex. in. l. i. ff. eo. ⁊ ꝑ glo. in. c. vlt. ĩ. eo. Ab. ſi.

Clerici. ¶ Diuiditur qꝛ prima pars ponit prohibitionem a qua ſecunda excipit ibi Niſi. ⁊ adde etiam de ꝑſonis ſibi cõiunctis vt probat̃ ĩ. e. c. fi. Ab. ſi.

e ¶ Stipendiis. videtur ergo a ſenſu contrario ſi ſtipendia non habeant ꝙ poſſint aduocare: ꝙ verum credo de minoꝛibus in cauſis ciuilibus: quia in criminalibus cauſis vel vbi de pena ſanguinis agitur intereſſe non debent. ĩ. ne cler. vel mo. ſententiam: ⁊. xxiij. q. vlti. his a quibus. De his qui ſunt in maioꝛibus oꝛdinibus aliud eſt dicendum: quia illi coram ſeculari iudice aduocare non debent: ⁊ ſi ſine titulo ſunt promoti ep̃us eis debet prouidere. ĩ. de preben. non liceat. ⁊. c. epiſcopus ſi aliquem: ⁊. c. cum ſm̃. de regularibus planum eſt ꝙ aduocare non debent. ĩ. c. prox. quia ⁊ negociis ſecularibus ſe immiſcere non debent. ĩ. ne cle. vel mo. non magno: ⁊. xxvi. q. i. alia eſt cã. c. placuit: ⁊. c. monachi. de ſacerdote habes. ĩ. c. vltimo.

f ¶ Secularibus. ĩmo opprobrium eſt clericis ſi ſe peritos forẽſium diſceptationum oſtendere voluerint. C. de epiſ. ⁊ cle. repetita: ⁊. C. de te. conſulta. pro miſerabilibus tñ ꝑſonis poſſunt poſtulare. ĩ. e. c. vlt.

Ex parte tua. ¶ Cõmunis diuiſio. ſecunda ibi: Unde. Abbas ſiculus.

Ex parte tua nobis fuit ꝓpoſitum ꝙ quidam canonici regulares non ſolum in eccleſiaſticis verum etiam in forenſibus cauſis preſumunt aduocati officiuꝫ exercere. Cunq; obiicitur eis ꝙ nõ debent eſſe forenſis vel eccleſiaſtici[g] negocii ſuſceptores vel executores: niſi forte id monaſterii expoſcat vtilitas: abbate nihilominus imperante[h]: ad ſuam proponunt inſolertiam excuſandam ꝙ capitulum illud per quod predicta ꝓhiberi videntur: de monachis nõ de canonicis regularib⁹ loquitur manifeſte. ¶ Unde. ꝯ. t. t. r. ꝙ idem iudiciuꝫ[i] de canonicis regularibus quod et de monachis quantuꝫ ad ſupradicta credimus obſeruandũ licet de monachis in canone ſpecialiter ſit expreſſum.

Gregorius nonus.

¶ Se ſummat.

Cum ſacerdotis ſit officium nulli nocere[k]: omnibus autez velle prodeſſe: ¶ Non niſi pro ſe ipſo[l] vel eccleſia ſua: uel ſi neceſſitas immineat: pro perſonis coniunctis: aut miſerabilibus ſibi licitum eſt poſtulare[m]: et infra. ¶ Clericus autem qui contra eccleſiam[n] a qua beneficium obtinet: pro extraneis aduocatus vl' procurator eſſe preſumit: tanquam ingratus

g ¶ Eccl'iaſtici. vt. xvi. q. i. monachi. c. de preſentium: ⁊. ĩ. ne cle. vel mo. non magno. opprobriũ ẽ talib⁹ ſi velit videri ꝑiti forẽſiũ diſceptationũ. C. de teſta. ꝯſulta. ⁊ C. ð epi. ⁊ cle. repetita.

h ¶ Imperãte. xvi. q. i. monachi. ij. non ſufficit vtilitas monaſterij: niſi hoc faciat ð mãdato abbatis ꝑꝑ bonũ obediẽtie ar. ff. ð re mili. l. iij. §. in bello: nec audit̃ eo ꝓ̃textu: ꝙ ẽ ꝯiũcta ꝑſona: niſi hẽat ſpãle mãdatũ: leges. n. de hoc loquẽtes ĩtelligunt̃ de factis ꝓ̃uatoꝝ. ff. de ꝓcu. ſꝫ he ꝑſone: ⁊. l. põponius in fi.

i ¶ Iudiciũ. ſi'ſis habet̃ extẽſio ꝑ ĩterpretationeꝫ xxviij. q. i. idolatria. ſic nomẽ vẽditõis ad alias alienatões extẽdit̃. ff. q. mo. pig. vl' hypo. ſol. ſicut. §. vẽditiõis: ⁊ ṽbuꝫ alienationis ad alios ꝯ̃ctus extẽdit̃ ꝑ quos etiã dñiũ nõ trãffert̃. ĩ. de rebus ec. nõ alie. nulli liceat: ſic ⁊ id qð dr̃ ð ſimoniacis extendit̃ ad alios xvi. q. vij. ⁊ h̃ ſcripſim⁹ ver. ⁊ arbitroꝛ cõuenire ṽbuꝫ ⁊c̃. ſic ⁊ prohibitio de legib⁹ audiẽdis ð monachis ⁊ regularibus extendit̃ ad ꝓ̃latos ſeculares. ĩ. ne cle. vl' mo. ſup ſpecula: ⁊ regulares canonici eq̃parãtur monachis: niſi qꝛ regule ĩſeruiunt laxiori. ĩ. de ſtatu reg. ꝙ dei timoꝛem.

Cum ſacerdotis. ¶ Primo ponit̃ rõ. ſcðo dictum cuꝫ clauſula exceptiua. tertio pena ibi: clericus. Ab. ſi.

k ¶ Nocere. iſta ṽba ſumpta fuerũt ex illo canone. xiiij. q. v. deniq;. Ad hoc aũt tenet̃ qlibet xp̃ianus: ſed magis ſacerdos q dꝫ velle ꝓdeſſe oĩb⁹: vt ibi dr̃. ⁊ hic qꝛ qſq; prohibet̃ alij ĩferre qð ſibi nolit fieri. i. di. in prin. ⁊ ſ̃. de ma. ⁊ obe. dilecti filij. Et eſt arg. ꝙ nulli cõſulẽdum eſt cum alteri⁹ iniuria. xxij. q. ij. ꝓ̃mum. ff. de cõdi. inde. nam natura. ⁊. xi. q. iij. ſi qs nõ obediat. xxix. di. nullus. ⁊ nõ dꝫ alteri ꝑ alteꝝ iniqua cõditio afferri. ff. de reg. iu. nõ debet: ⁊ cauẽdum eſt ne ꝓ̃textu nocẽtis ĩnocentes puniãtur. C. de his qui latro. occultauerunt. l. ij. ⁊ ſanctius eſt nocentem impunitum relinqui: q̃ꝫ ĩnocẽtem damnare. ff. de pe. abſentem: ⁊ pena debet ſuos actores tenere. ĩ. de his que fi. a ma. par. ca. queſiuit: ⁊. C. ð pe. ſancimus. Et ſic patet ꝙ ſacerdos aduocare non debet: nec ſe negociis ſecularibus immiſcere: niſi pro cura miſerabiliuꝫ perſonarum. lxxxviij. diſt. c. i. ⁊ per totam di.

l ¶ Pro ſeipſo. ſic q̃dã ſunt ꝑſone q̃ pro ſe tm̃ ⁊ ꝓ qbuſdam ꝑſonis pñt poſtulare. iij. q. vij. §. ſunt aũt. vbi hẽs que ꝑſone pñt poſtulare ⁊ q̃ nõ ⁊ ꝓ qbus: ſic ⁊ ſacerdos ꝓ ſe ⁊ pro qbuſdã alijs ꝑſonis hic enumeratis poſtulare põt pro eccl'ia ſua ⁊ pro ꝑſonis cõiunctis ſed non ĩdiſtincte niſi neceſſitate ĩſtante: puta qꝛ ſunt minus potẽtes: vel qꝛ non pñt hr̃e ita bonum aduocatum. ⁊ ſic reſtringit̃ quodãmodo ad neceſſitatẽ quãtum ad ꝯiunctas ꝑſonas: que ſunt cõiuncte ꝑſone dr̃. ff. de ꝓcu. ſed ⁊ he ꝑſone: ⁊. iij. q. vij. §. ſunt aũt. ver. alij. n. ĩter quas ꝑſonas ſatis credo ĩtelligendos confratres ſuos eiuſdem eccleſie ⁊ ꝓ cõiunctis ꝑſonis poſſet ẽt lr̃as ĩpetrare ſine mãdato. ſ̃. de reſcrip. nõnulli. ⁊ agere: vt. ff. de procu. põponi⁹ ĩ fi. dum tñ non appareat ꝯ̃ria voluntas vt ibi dicit: ⁊ pro ꝑſonis miſerabilibus de qbus habes. lxxxvij. di. ꝑ totum. lxxxviij. di. c. i. ⁊. c. ep̃s gubernatione. ⁊ in pluribus alijs. c. ibidem.

m ¶ Poſtulare. poſtulare eſt deſideriũ ſuum vel amici ſui in iure apud eum q iuriſditioni preeſt exponere vel alterius deſiderio ꝯ̃dicere. iij. q. vi. §. ſunt aũt: ⁊. ff. de poſtu. l. i. §. poſtulare.

n ¶ Contra eccleſiam. clericus ergo qui contra eccleſiam a qua beneficiũ